
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

משפט בין-לאומי פומבי - 62643

תאריך עדכון אחרון 01-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 6

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' יעל רונן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rael.ronen@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

פרופ יעל רונן,
עו"ד ענת איזנשטיין בר-און,
עו"ד עדן ארשיד

תאור כללי של הקורס:

המשפט הבינלאומי בנוי מכללים ומוסדות המסדירים את היחסים בין השחקנים בחברה הבין לאומית, והמעניקים לשחקנים אלו כלים לקדם ערכים ואינטרסים משותפים ונפרדים. ייחודו של המשפט הבינלאומי הינו בניסיון להכפיף מדינות לנורמות התנהגות ספציפיות, על אף היעדרו של ריבון על-לאומי בעל מונופול על הפעלת כוח שלטוני.

קורס המבוא סוקר את התהליכים שמאפשרים את קיומה והתפתחותה של מערכת המשפט הבין לאומי ואת התחומים השונים שהיא מסדירה. הוא בוחן את המקורות, התכנים, המוסדות, ומנגנוני הפעולה של המשפט הבין לאומי, את עקרונות היסוד שלו ואת הגישות העיקריות באשר לטיבו. בנוסף, עוסק הקורס בניתוח סוגיות משפטיות ספציפיות מתחום המשפט הבינלאומי.

הקורס בנוי מארבעה פרקים: הראשון עוסק בפן התיאורטי של המשפט הבין לאומי. הוא מציג את אופן התפתחותו של המשפט הבינלאומי, ובשאלה מדוע מדינות פועלות על פיו. הפרק השני עוסק במשפט הבינלאומי כשיטת משפט. הוא דן במקורות הנורמטיביים, בקשר בין המשפט המדינתי לבין המשפט הבין לאומי, ובכללים מסדר שני החולשים על הפרות של המשפט הבינלאומי. הפרק השלישי עוסק בשחקנים העיקריים במשפט הבין לאומי, מדינות וארגונים בין לאומיים. הפרק הרביעי מתמקד בנושאים מרכזיים במשפט הבין לאומי וביניהם דיני השימוש בכוח ודיני הלחימה, זכויות אדם, משפט בינלאומי פלילי, דיני פליטים ומשפט בינלאומי כלכלי.

במקביל להרצאות יתקיימו בקורס תרגילים. חלקם יעסקו בנושאים עצמאיים במסגרת הפרקים השונים, וחלקם ישמשו לתרגול ויישום סוגיות הנסקרות בהרצאות, כדי לסייע בהפנמה טובה יותר של חומר הלימוד.

תכנית הלימודים כפופה לשינויים בהתאם לקצב הלימוד.

מטרות הקורס:

- להציג את מבנה המשפט הבין לאומי והאופן שבו הוא נוצר ומתפתח.
- להציג את השחקנים במשפט הבין לאומי והאופן שבו הם מושפעים מהליכים פוליטיים.
- להציג את תחומי המשפט המרכזיים במשפט הבין לאומי ואת המכשולים והאתגרים הפוליטיים, כלכליים וחברתיים שבדרך ליישום הדין.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- עם השלמת הקורס בהצלחה, תוכלו:
- לתאר בעל פה את מקורות המשפט הבין לאומי השונים והיחסים ביניהם.
- לזהות ולתאר את התוכן של מסמכים בין לאומיים מרכזיים.
- לזהות תופעות בזירה הבין לאומית שניתן לנתח באמצעות הדוקטרינות המשפטיות שנלמדו.
- להשתמש בדוקטרינות של המשפט הבין לאומי כדי לנתח סוגיות אקטואליות והסטוריות.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הוראה ודיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מקורות המשפט הבינלאומי, הסטוריה של משפט בין לאומי, הגדרת מדינה והגדרה עצמית, ארגונים בין לאומיים, חסינויות, דיני זכויות אדם, דיני מלחמה, דיני ים, משפט פלילי בינלאומי, סחר בינלאומי, אחריות בינלאומית ועוד.

חומר חובה לקריאה:

רשימת קריאה מלאה תימסר במודל. ספרי לימוד עיקריים:

- רונן וסיבל משפט בינלאומי (יעל רונן, עורכת, מהדורה רביעית, נבו 2023)
- •Malcolm N. Shaw International Law (Cambridge, 9th ed., 2021)

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות:

ציון מיטיב - עד חמש נקודות על השתתפות פעילה ואיכותית בשל דיונים הנערכים במהלך ההרצאות והתרגילים